

Asia: VN/15319/2024

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä, päivittäminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään koskien valtioneuvoston periaatepäätöstä yrittäjyydestä

Työ- ja elinkeinoministeriölle

Lausunto valtioneuvoston yrittäjyyttä koskevan periaatepäätöksen päivittämisestä

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on varannut Perheyrittäjien liitto ry – Familjeföretagens förbund rf:lle tilaisuuden esittää lausuntonsa otsikossa mainitusta periaatepäätöksestä. Perheyrittäjien liitto kiittää mahdollisuudesta ja kunnioittavasti esittää lausuntonaan seuraavaa:

1. Perheyrittäjät ja kotimainen omistajuus osaksi yrittäjyyden periaatepäätöstä

Periaatepäätöksessä ei ole nyt mainittu perheyrittäjiä lainkaan.

Midcap ja Mittelstand -yritysten merkitys talouskasvun ja viennin osalta on jo sekä hallitusohjelmassa että tässä periaatepäätöksessä tunnustettu. Kun näitä yritysryhmiä tarkastellaan tarkemmin niiden yti-mestä löytyvät suomalaiset perheyrittäjät.

Perheyrittäjät ovat keskeinen ja erottamaton osa suomalaisen yrittäjyyden kenttää. Erityisesti työllisyyden kannalta perheyrittäjät ovat aivan keskeisiä Suomelle. Kaikista työllistävistä yrityksistä

70 % on perheyrittäjiä. Perheyrittäjät työllistävät 40 % yrityssektorin henkilöstöstä ja luovat 30 % yrityssektorin jalostusarvosta. Perheyrittäjät ovat näin ollen Suomen talouden selkäranka.

Perheyrittäjät yritystyyppinä on syytä mainita tässä periaatepäätöksessä erikseen niiden merkittävyyden ja sukupolvenvaihdoksiin liittyvien erityispiirteiden johdosta.

Yrittäjyyden edistämisen kannalta keskeistä on myös perheyrittäjiin liittyvän kotimaisen omistajuuden edistäminen. Omistajan toiminta ja yhteiskunnan sille asettamat edellytykset ovat keskeisiä myös yritys-toiminnan kannalta: Kuinka paljon omistaja investoi yrityksen kasvattamiseen ja työllisyyteen? Missä maassa omistaja päättää yrityksen toimintaa harjoitettavan? Kuinka paljon omistaja kykenee ottamaan henkilökohtaista riskiä ja yrityksen riskiä toiminnan kasvattamiseksi?

Omistajanvaihdosten vauhdittamista koskevissa toimissa tulisi sukupolvenvaihdosten tukeminen ottaa yhdeksi teemaksi. Mittelstand -yritykseksi ei yleensä kasveta yhdessä sukupolvessa. Sukupolvenvaihdosten tukemisella voidaan välttää kasvuyritysten myyminen liian varhaisessa vaiheessa ulkomaille, kun Suomesta ei tunnu löytyvän riittävästi pääomia ostotarjousten tekemiseen menestyvistä yrityksistä.

Vahva suomalainen omistajuus houkuttelee lisäksi ulkomaista pääomaa Suomeen ja tuo yritysten käyt-töön kansainvälistä osaamista ja verkostoja. Nämä kaikki tekijät luovat Suomeen talouskasvua ja tuovat verotuloja.

2. Verotus osana yrittäjyyden periaatepäätöstä

Periaatepäätöksessä ei ole mainittu veropolitiikkaa yrittäjyyden tukemisen keinona muuten kuin että se on yksi keino yrittäjyyden edistämiseksi. Verotus on kuitenkin hyvin keskeinen osa-alue, joka vaikuttaa yrittäjyyden ja omistamisen edellytyksiin Suomessa. Verotus ohjaa yritysten ja omistajien toimintaa. Par-haimmillaan se houkuttaa omistajia ja yrityksiä investoimaan Suomeen, pahimmillaan se karkottaa inves-tointihalut.

Viime vuosina toinen toistaan seuranneiden kriisien seurauksena yritysten vakavaraisuus on joutunut entistä kovempien paineiden kohteeksi. Sen seurauksena tarve oman pääoman aseman vahvistami-seen korostuu. Yrityksillä on oltava kasvaakseen aikaisempaa enemmän omanpääomanehtoista rahoitusta. Erilaisten politiikkatoimien pitää siksi ohjata pääomia työllisyyttä ja investointeja tukevaan yritystoimintaan.

Suomessa on kaksi keskeistä verotuksen osa-aluetta, joita kehittämällä omistajuuden verotusta voidaan kehittää ja Suomessa toimivien ja suomalaisomisteisten yritysten kasvu- ja työllistämismahdollisuuksia parantaa: perintö- ja lahjaverotus sekä osinkoverotus. Sikäli kuin periaatepäätöksessä on mainittu yhteisöverokannan pitäminen kilpailukykyisellä tasolla, tulisi myös kotimaiseen omistamiseen vaikuttavien verojen kilpailukykyisyys mainita.

Maamme yrityskannasta vain henkilöomisteisten yritysten pääomiin kohdistuu aika ajoin huomattava erillisvero. Tämä henkilöomisteisten yritysten kilpailukykyä oleellisesti heikentävä vero tunnetaan pa-remmin nimellä sukupolvenvaihdosten perintö- ja lahjavero.

Perintö- ja lahjaverotus hidastaa perheyriyten kasvua ja pienentää niiden työllistävää vaikutusta. Tämän on todennut raportissaan myös EU-komissio (EU Commission Communication on the Transfer of Business, 14.3.2006): kun perintöverojen maksaminen johtaa varojen irrottamiseen yritys-toiminnasta, yritystoiminnan häiriintymisestä johtuvat pitkän ajan verotulomenetykset saattavat olla suu-remmat kuin perintöverojen tuotto lyhyellä aikavälillä.

Lisätietoja asiasta antaa toimitusjohtaja Minna Vanhala-Harmanen (0400 511 786, minna.vanhala-harmanen@perheyritys.fi).

Vanhala-Harmanen Minna
Perheyriyten liitto ry